

EXAMENUL DE BACALAUREAT - 2023

Proba E. d), Simulare județeană

Filosofie

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Faptele ce determină desăvârșirea posibilităților noastre exprimă:
 - a. deziderate epistemologice
 - b. sensul cunoașterii
 - c. deziderate gnoseologice
 - d. sensul existenței
2. În sens strict, întrebarea „Care sunt condițiile unei vieți morale?” aparține domeniului:
 - a. etatismului
 - b. filosofiei politice
 - c. eticii
 - d. filosofiei analitice
3. O problemă poate deveni obiect de studiu pentru etica aplicată:
 - a. numai dacă este o problemă controversată și are caracter moral explicit
 - b. numai dacă are aplicabilitate teoretică
 - c. numai dacă vizează o problemă personală și are caracter moral implicit
 - d. numai dacă are aplicabilitate practică
4. Augustin afirmă că omul este o imagine a Trinității, cele trei facultăți ale sufletului fiind:
 - a. abstractizarea, cunoașterea și motivația
 - b. existența, cunoașterea și motivația
 - c. existența, cunoașterea și voința
 - d. extrapolarea, cunoașterea și voința
5. În filosofie, distincția dintre trup și suflet, în sens strict, vizează:
 - a. problematica întemeierii cunoașterii
 - b. distincția dintre adevăr și falsitate
 - c. problematica naturii umane
 - d. rolul filosofiei pentru viață
6. Filosoful care afirmă că *omul este o ființă mai socială decât orice albină și orice ființă gregară; căci natura nu creează nimic fără scop* este:
 - a. Aristotel
 - b. Socrate
 - c. Platon
 - d. Augustin

7. I. Kant consideră că imperativul ipotetic:
- reprezintă o acțiune ca fiind obiectiv necesară prin ea însăși, independent de orice alt scop
 - exprimă necesitatea practică a unei acțiuni posibile, considerată ca mijloc pentru obținerea unui lucru dorit
 - reprezintă o acțiune realizată întotdeauna conform unei asemenea maxime care să poată deveni, în același timp, o lege universală
 - exprimă necesitatea practică a unei acțiuni posibile, considerată ca scop pentru obținerea unui lucru dorit
8. J. St. Mill este un reprezentant al eticii:
- hedoniste
 - eudaimoniste
 - aplicate
 - deontologice
9. Aristotel, în lucrarea „Politica”, consideră că:
- omul este un lucru ce cugetă
 - nu există determinism, omul este liber, omul este libertatea
 - statul este o instituție naturală și că omul este din natură o ființă socială
 - toată măreția noastră stă în cugetare
10. Termenul de *natură umană* desemnează:
- numai problematica identității
 - ceea ce diferențiază oamenii
 - numai problematica alterității
 - ceea ce este comun tuturor oamenilor

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

- A. În coloana din stânga sunt enumerate diferite teorii morale, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.
a. Etică eudaimonistă	1. Apreciază valoarea morală a acțiunilor în funcție de scopul lor, adică se referă la determinarea celui mai mare bine pentru om și a căilor prin care acesta poate fi realizat.
b. Etică hedonistă	2. Consideră că determinarea libertății vizează cu precădere spațiul public, conviețuirea socială și, mai ales, raportul dintre libertate și autoritate.
c. Etică deontologică	3. Consideră că o acțiune are valoare morală, este bună, numai dacă este guvernată de anumite principii normative, care îi asigură necesitatea și universalitatea.
d. Etică teleologică	4. Are ca reprezentat pe John-Stuart Mill care consideră că scopul suprem al omului este o viață lipsită, pe cât posibil de durere, bogată în plăceri, atât sub aspect calitativ, dar și cantitativ.
	5. Consideră că fericirea sau desăvârșirea trebuie înțeleasă ca activitate rațională conformă cu virtutea.
- 16 puncte**
- B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia *omul este un suflet rațional care se slujește de un trup muritor și material*. **8 puncte**
- C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați raportul existent între utilitatea și moralitatea unei acțiuni. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

- A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Existența întru mister și revelare este un mod eminentemente uman. (...) Dacă animalul produce uneori fie unelte, fie lăcașuri, fie organizații, actele sale nu izvorăsc din existența întru mister și revelare. Aceste acte nu sunt „creatoare”; ele se degajă stereotip din grija de securitate a animalului și, mai ales, a speciei, în lumea sa. Existența întru imediat și pentru securitate este desigur un mod pe care nu-l depășește conștiința niciunui animal. Omul e capturat de un destin creator, într-un sens cu adevărat minunat; omul e în stare pentru acest destin să renunțe – câteodată chiar până la autonimicire – la avantajele echilibrului și la bucuriile securității.”

(Lucian Blaga, *Geneza metaforei și sensul culturii*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două orizonturi existențiale. **4 puncte**
 2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii de *natură umană* și *creație culturală*. **10 puncte**
 3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**
- B.** Întrucât etica tradițională nu are soluții satisfăcătoare la problemele omului contemporan, a apărut, în filosofia morală, un nou domeniu de cercetare și reflecție reprezentat de etica aplicată.
1. Menționați trei probleme abordate în cadrul eticii aplicate. **6 puncte**
 2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care este apreciată moralitatea actelor de binefacere, din perspectiva unui reprezentant al eticii hedoniste. **4 puncte**